

Esikteosena tuli Pariisi Suure Operi lavale ta „Sappho“ (1851), mis sai vaid keskmise menu osaliseks ning ei püsinud kuigi kaua mängukavas; ebasoodus libreto, heliloja puudulik lavatundmine said saatuslikuks „Sapphole“, nagu järgmis-telegi toestele.

Alles oma neljanda ooperiga „Faust“ (Marguerite), mis 19. märtsil 1859. Pariisi Lüüriilises Teatris tuli esiettekandele, õnnestus Gounod'l saavutada vaidlemata läbilõtvat menu, mis peagi levines üle kogu läänekultuuri piirkonna; tänapäevani püsib „Faust“ siin kõigi ooperilavade mängukavas. Ka „Estonia“ teater võib „Fausti“ nimetada oma esimeste ooperilavastuste hulgas, kuna see esmakordselt siin tuli lavale 1920/21 hooajal ja nüüd, uute tegelestega ja uues lavastuslikus kuues, astub uuesti pealinna publiku ette.

„Fausti“ aine näis eriti sobivat Gounod'le: rohke fantaasiline ja veelgi ohtram lüüriiline element leidsid tema kaudu värvirikka kujutuse. Oma võimete kohta teadvusele tulnud muusikalise instinktiga valib Gounod oma libreistide Jules Barbier ja Michel Carré abil Goethe „Faustist“ välja esijoones armastustseenid, milledele ta leiab kauneid, tunderikkaid, õrnu viise ja helisid; kuid neid stseene oskab ta vahepeal omandatud lavalist kogemuste najal läbi põimida sellise mitmekesisusega, nagu seda pakuvad rahvasitseendid laulu ja tantsuga, Melisto roonilised ja dämoomilised esinemised, Siebeli näitvid õhkamised, Martha paksud edvistused jne., mis kõik leiavad kujuka väljenduse ja ilmeka hehritüü ka seal, kuhu loomupärased anded vahest ei küüni: kõrgesti arendatud heliloominguline oskus ja muusikaline matse, sõnaga meisterlikkus võimaldab Gounod'le kujutuse viia usutavusele igasuguste raskuste lahendamisel, mida draama ning lava nõuded heliloojale asetavad.

Kuid edu ei jäi truuks Gounod'le. Ta järgmistest ooperitest juurdub lavale alles „Roméo et Juliette“, mis 27. aprillil 1867, nii siis kahaksa aastat pärast „Fausti“, tuleb esiettekandele samuti Pariisi Lüüriilises Teatris, kuid selle eest teiseaoma autori hiilgeteosena saab samuti rahvusvaheliseks ooperilavade palaks. Prantslased ise aga asetavad ta vahest kogumi kõrgemale „Faustist“. Sellegi teose võib „Estonia“ teater 1928 a. peale, mil „Roméo ja Juulia“ siin esmakordselt lavale tuli, arvata oma repertuaari menükamate saavutuste hulka.

Eduard Hanslick, iseloomustades Gounod muusikat, lausub muu seas: „Gounod pole see, mida nimetatakse originaal-geenuseks, pigem ta on eklektik selle sõna parimas mõttes. Tema leiutused osutavad kõrgemal asetsevaile allikale, nimelt Weberile ja Meyerbeerile; saksa poolel see ulatub Wagnerini, prantsuse poolel Auberini. Need võõrad sugemed on aga Gounod kunstilise indiviidualiteediga nii õnnelikult assimileerunud, et kahtlemata sellest sai midagi relativiselt uut ja omapärast, mida tõestab „Fausti“ läbilõtv mõju. See omapärane

avaldub puhkaimal kujul tundelikku vallas, eeskätt armastustseenes, kus Gounod leiab õrnusele ja igatsusele võrdlematuid helisid. Tundelikku ja selle vahelduvate varjundite väljenduses omab ta rikkalikult peeneid ja veenvaid värve.“

Pärast „Roméo ja Juliet“ Gounod ooperiloomingus tuleb kümneaastane vaheaeg. 1870–71 aasta saksa-prantsuse sõda peletas ta Pariisist Londoni. Siin ta astus peagi segakoori, millega korraldas suuri kontserte; oli ju ta kaheksastane (1852–60) tegevus Pariisi „Orphéoni“ (laulukooride liidu) direktorina, mis temal nõudis ühtlasi terve rea koorilaulu ja messe, teinud teda koorijuhimises küllaldaselt kogenuks, et sõjapagulasenagi, kasutades inglise võõraslahkust, lähikese ajaga läbi lüüa.

Pariisi aastal 1875 tagasispöörnuna kirjutab Gounod veel kolm ooperit, kuid piirdues vaid prantsuse lavaga need teosed pole „Fausti“ või „Roméo ja Juulia“ menu mite saavutanud.

Nagu Gounod ooperiloomingu kõrval mainiti möödamines, et ta ka muil heliloomingu aladel on produktiivselt tegutsenud, nii tähendatagu siin üldpildi lõpetuseks, et ta sullest on ilmunud ka mõned muusikaliteraarsed kirjutised samuti kui memuaarid. Ka väliseid auavaldusi ei puudunud Gounod'l, kuna ta valiti Pariisi akadeemia liikmeks ja auleegioni komanderiks ning lõppeks maeti sõjaväelise auga maamulda.

Lõpuks lubatagu veel kord tsiteerida Hanslicki. Kirjeldades üht isiklist kokkupuutumist Gounod'ga, paneb ta sellele ta kunstilise eredona järgmised sõnad suhu: „Olla tõe pärane ja salata iseenast, see on draamatilise komponisti esimene ja kõrgeim kohus. Häda talle, kui ta kõrgeimat tasu ei oska leida oma loomingu! Mis järgneb teose lõpetusele, — proovid, ettekanne, menu, — see on vaid vaev ja pettumus.“ Et ta ise suutis olla tõepärane, vähemasti „Faustis“ ja „Roméos“, seda tõestavad need teosed tänapäevani; ning et talle enesesalgamine, oma isiku tahaplaanile asetamine oli loomupärane, seda kinnitagu too liigutav stseen ta memuaaridest, kus Berlioz pärast „Sappho“ esietendust pisaratega silmis tuleb autori juure ja teda sütleleb ning Gounod palub: „Ah, armas Berlioz, tulge mu ema juure ja näidake talle neid silmi; see on kaunim kriitika, mida ta võib lugeda mu teose kohta.“